

Myrskylän järviylänköhelmet – esiselvitys 2025

Vesistöt vetovoima ja voimavara

*Loppuraportti
1.1.-31.12.2025*

Hankenumero: 315068

Itä-Uudenmaan ja Porvoonjoen vesien- ja ilmansuojelu ry.

Itä-Uudenmaan ja Porvoonjoen
vesien- ja ilmansuojeluyhdistys r.y.
Runeberginkatu 17, 06100 PORVOO

Föreningen vatten- och luftvärd
för Östra Nyland och Borgå a r.f.
Ranebergsgatan 17, 06100 BORGÅ

Euroopan unionin
osarahoittama

SILMU

Yhteenvedo hankkeesta

- Hankkeen keskeiset tavoitteet
 - Löytää Myrskylän alueen vesienhallinnan ja vesiensuojelun suojelun keskeiset kohdealueet
 - Tavoittaa maanomistajat ja aktivoida vesiensuojeluun
 - Koota ja aktivoida yhteen myrskyläläiset tahot ja ihmiset, lapset ja nuoret mukaan lukien, edistämään vesiensuojelua, virkistyskäyttöä ja elinkeinotoimintaa
 - Lisätä Myrskylän järviylängön järvien tunnettuutta ja statusta viestimällä alueen vesistöistä ja valmistella tulevia toimenpiteitä ja osahankkeita
- Hankkeen toiminta ja tulokset
 - Toteutuksesta vastasi Itä-Uudenmaan ja Porvoonjoen vesien- ja ilmansuojelu ry:n koko henkilökunta. Toimintaan osallistuivat tiiviisti Myrskylän kunta, alueen vesistöjen hoitoyhdistykset ja osakaskunnat, yritykset ja Kirkonkylän koulu sekä Koskenkylänjoen kalatalousalue ja SILMU ry, jotka muodostivat myös hankeryhmän.
 - Kaksi infotilaisuutta vesistöistä, yrittäjätapaaminen ja esitteen tuottaminen Myrskylän vesistöistä
 - Suora ja välillinen viestintä vesistöistä ja toimenpiteistä kunnan kanavilla, toteuttajan ja paikallisyhteisöjen somessa, paikallislehdessä ja suoraan maanomistajille kirjeitse
 - Maanomistajakontaktit ja katselmukset valuma-alueilla vesiensuojelutoimenpiteiden edistämiseksi. Valuma-alue suunnitelmat kolmelle järvelle ja koko Myrskylän alueen kattava maanomistajakysely
 - Järvien hoitoyhdistysten neuvonta ja yhteistyön lisääminen
 - Koululaistapahtumat Kirkkojärvellä ja koululaisten kehittämisajatusten koonti kunnanjohtajalle
 - Toimenpideohjelman laatiminen ja osahankkeiden esittely hankeryhmälle sekä toimenpiteiden valmistelut tuleville vuosille
- Jatkotoimenpiteet
 - Säännölliset hankeryhmän tapaamiset ja toimenpideohjelman toteutuksen seuranta
 - Osahankkeiden toteutus kunnan ja muiden alueellisten toimijoiden kautta toimenpideohjelmaa mukailien
 - Uusien rahoituskanavien ja omarahoituslähteiden kartoitus alueellisesti
- Hankkeen taloudellinen toteuma
 - Hankkeen henkilöstökulut ilman sivukuluja ajalta 1.1.-31.12.2025 olivat -10 278,89 €
 - Hanke toteutui budjetin osalta täysimääräisesti, hyväksyttävien kokonaiskulujen ollessa 19 062,23 €
 - Hankkeelle oli 100 % tuki Euroopan maaseuturahastosta 2023–2027 Kehittämisyhdistys SILMU ry:n kautta
 - Tuen jakaantuminen: 15 249,78 € Euroopan unionin + valtion osuus ja kuntaraha 3 812,45 €

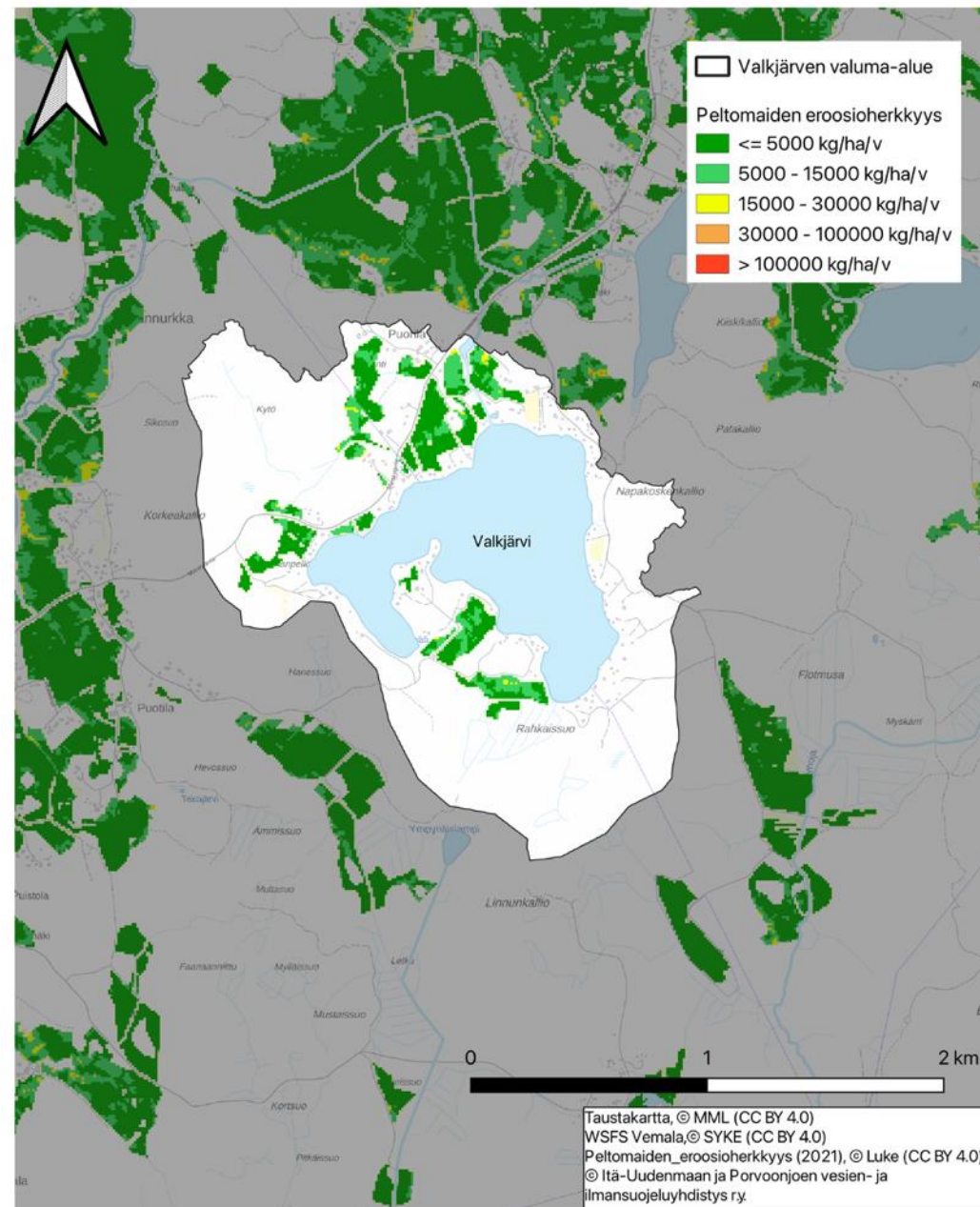
Esiselvityshankkeen tavoitteet

1. Löytää Myrskylän järvien valuma-alueilta vesienhallinnan ja -suojelun kannalta keskeiset hot spotit
2. Tavoittaa maanomistajia viestimällä ja luoda myönteistä ilmapiiriä järviin kohdistuvan ravinnekuormituksen vähentämiseksi sekä saada maanomistajat mukaan vesiensuojelutyöhön innostamalla toimenpiteiden toteutukseen
3. Koota ja aktivoida yhteen myrskyläläiset tahot ja ihmiset, jotka voivat vaikuttaa järvien suojelutyöhön ja virkistys- ja elinkeinotoiminnan kehittämiseen
4. Lisätä Myrskylän järviylängön järvien tunnettuutta ja statusta
Viestiiä alueen vesistöistä
5. Ottaa lapset ja nuoret mukaan ideoimaan järvien käytettävyyttä ja palveluita kehittävään työhön kouluyhteistyön kautta
6. Valmistella ja tunnistaa tulevia hankekokonaisuuksia
7. Selvittää osahankkeiden rahoitusmahdollisuuksia

Toimenpiteet ja tulokset

Valuma- aluesuunnitelmat

- Myrskylän Kirkkojärven, Syväjärven ja Valkjärven valuma-alueille laadittiin paikkatietoaineistot ja niiden tarkastelut
 - *Ravinnekuormituksen vähentämisen ja vesienhallinnan kannalta keskeiset kohteet ja toimenpiteet*
 - *Valuma-alue ja peltoalueet*
 - *Maa-alueilta syntyvä fosforikuormitus*
 - *Valuma-alueiden eroosioherkkyys*
 - *Peltomaiden eroosioherkkyys*
- Kotojärvelle ja Pimijärvelle laadittu jo aiemmin perustilan kartoitus ja toimenpideohjelma

Maanomistajakysely ja tilaisuudet/tapahtumat

- Sähköinen karttapohjainen kysely maanomistajille ongelma- ja toimenpidealueiden kartoittamiseksi
 - Myös karttakysely kirjastolla kesän 2025
 - Vastauksia hyvin, 36 kpl
 - Yhteydenotot yhteystietonsa jättäneisiin maanomistajiin
 - Kohdealueiden tarkasteluja maastossa
 - Yleisimmät huolenaiheet liittyivät uomien umpeenkasvuun, tulvimiseen, järvien vedenlaatuun, rehevään kasvillisuuteen ja vieraslajeihin vesistöjen lähellä. Useat vastaajat nostivat esiin myös arvokkaiksi koettuja luontokohteita. Lisäksi vastauksissa nostettiin esiin 4 potentiaalista kosteikkopaikkaa.
 - Kysely vahvisti, että maanomistajilla on kiinnostusta osallistua vesiensuojelutoimiin, kuten kosteikkojen perustamiseen ja virtavesien kunnostukseen. Tulokset antoivat tietoa jatkohankkeiden suunnitteluun ja kohdentamiseen, lisäsivät tietoisuutta vesienhallinnan merkityksestä sekä vahvistivat maanomistajien halua osallistua.
- Tilaisuudet (maanomistajille) ja vesistöistä kiinnostuneille: Kirkonkylän koululla 30.3. kaikista Myrskylän vesistöistä ja 28.10. Kirkkojärveen ja Myllysuon ennallistamiseen liittyen
 - Myllysuon osalta myönteinen ilmapiiri toimenpiteisiin ryhtymiseksi
 - Hanketta esitely myös kuntien vesiensuojelu -webinaarissa 9.9.2025
 - Hankeryhmän kanssa käytiin hankkeen toimenpiteet, tukokset ja jatkotoimet läpi 20.1.2026 kokouksessa
- MTK Itä-Uusimaa yhteistyökokous 15.4. ja yrittäjätapaaminen 20.8.
 - MTK:n paikallisyhdistyksen kautta löytyvät keskeiset kanavat ja yhteydet maanomistajien tavoittamiseen, hyvien käytäntöjen levittämiseen ja toimenpiteisiin aktivoitiin
 - Tukivat hankkeen tavoitetta yhdistää vesienhoito osaksi paikallista elinkeinotoimintaa ja antoi myös pohjaa jatkokeskusteluille yrittäjien kanssa.
- Maastokatselut kohdealueilla
 - Kohteiden kartoitus ja soveltuvuus vesiensuojelutoimenpiteille yhdessä maanomistajien kanssa. Osassa katselmuksia mukana Suomen Metsäkeskus
 - Maanomistajien ilmoittamat alueet
 - Yhteistyö Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistyksen kanssa ojitussyhteisön aktivoimiseksi
 - Myllysuon kartoitus vesiteitse ja droni -kuvaukset keväällä 2025

Esiselvityshankkeen toteutuminen

PARTIMAP

Tervetuloa Myrskylän vesistöjen valuma-aluekyselyyn

Itä-Uudenmaan ja Porvoonjoen vesien- ja ilmansuojeluyhdistys ry selvittää vuoden 2025 aikana Myrskylän alueen vesistöjen tilaa ja kartoittaa maanomistajien havaintoja sekä huomioita mahdollisista ongelmista ja kehittämiskohteista alueen järvien lähialueella.

Etsimme mahdollisia paikkoja erilaisille vesiensuojelurakenteille (mm. kosteikat ja viivytyksaltaat) tämän kyselyn ja karttatarkastelun perusteella.

Maanomistajana olet oman alueesi paras asiantuntija ja pyydämme havaintojasi uomien ja peltojen vesienhallinnan ongelmista sekä ehdotuksia kunnostukseen sopivista kohteista. Myös havainnot arvokkaista luontokohteista ja vaellusesteistä (padot, korkeat tierummut) kiinnostavat meitä. Vastauksesi näkyvät vain kyselyn...

>

PARTIMAP

Ongelmakohteet

Markers on the map

[KML](#)

Search...

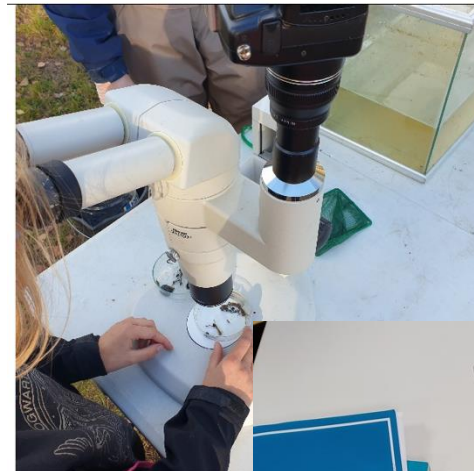
Point marker Polygon Line Jokin muu, mikä? Tulvaongelma

Uoman umpeenkasvu Uomapenkan sortuminen/ eroosio

- Uomapenkan sortuminen/ eroosio
- Jokin muu, mikä?
- Jokin muu, mikä?
- Jokin muu, mikä?
- Jokin muu, mikä?

Koululaiset mukana toiminnassa

- Myrskylän alueella järjestettiin koululaisille (osana vesiensuojeluyhdistyksen eri hankkeiden toimintaa) kaksi tapahtumaa vuonna 2025 ja kolme valmistelevaa tilaisuutta jo 2024
- Lapsilta ja nuorilta toiveita ja kehittämissideoita Kirkkojärven käytettävyyden ja tilan parantamiseksi ja Myrskylän vesistöjen virkistyskäytön lisäämiseksi
 - Toiveet ja ideat toimitettiin kunnanjohtajalle 😊
- Virkistyskäytön ja elinkeinotoiminnan kehittäminen kulkee käsi kädessä vesien tilan ja vedenlaadun parantamisen kanssa

Myrskylän vesistöt –esite

- Laadittu kattava esite ja infokatsaus Myrskylän alueen vesistöihin ja niiden käytettävyyteen
- Esitteen tarkoituksena lisätä tietoisuutta alueen järvistä, niiden tilasta ja virkistyskäyttömahdollisuuksista.
- Esitteessä esiteltiin
 - Myrskylän keskeiset järvet, niiden ekologinen tila ja toimenpiteitä, joilla järvien hyvinvointia voidaan edistää.
 - Lisäksi hankkeen aikana valokuvattiin Myrskylän järviä ja niiden ympäristöä. Valokuvia hyödynnettiin esitteessä.
 - Valokuvauksen yhteydessä kartoitettiin myös vesistöjen virkistyskäyttöä ja palveluja, kuten uimapaikkoja ja kävelyreittejä.
 - Selvittiin Myrskylän järvialueiden kehittämiskohteet: kalastusrannat, kalastuslaiturit, uimapaikkojen tilanne ja kunnossapito, tulipaikat, reitistöt, nähtävyydet ja palvelut
 - Kartoitus tukee jatkossa järvien käytettävyyden kehittämistä ja esite lisää tietämystä paikallisista vesistöistä ja niiden virkistysarvosta.
- Vesiensuojelu esitteen kärkiteemana
- Esite on jatkossa saatavilla sähköisesti
 - Esitteen sähköinen sijainti vielä etsinnässä, koska hakijan nettisivut ovat tällä hetkellä pois käytöstä ja uusia ollaan laatimassa

Esitykset jatkotoimenpiteiksi ja oleellisia osahankkeita

- Toteutus osahankkeilla ja osittain jatkuvaa toimintaa alueella
- Hyviä edellytyksiä erityisesti kalataloudellisten, virkistyskäyttöä ja elinkeinotoimintaa edistävien sekä paikallista kuormitusta vähentävien hankkeiden toteutukseen
- Tarvitaan kuitenkin lisää toimijoita ja toteuttajatahoja
 - Esim. WWF siirtänyt panostustaan enemmän Itä-Uudellemaalle
- Hanketoiminnan suurimpana esteenä paikallisen omarahoituksen järjestäminen

Hyödynnettäviä rahoituskanavia:

- HELMI-ohjelman elinympäristökunnostukset
- Kalataloudelliset kunnostusvarat ja avustukset kalataloudellisiin toimenpiteisiin
 - Omarahoitus 20-40 %
- Avustukset vesien- ja merenhoidon toimenpiteiden toteuttamiseen
 - Omarahoitus 40-60 %
- Metsätalouden METKA-tuet yksityisille maanomistajille
- Euroopan maaseuturahasto
 - Maaseutualueiden ja ympäristön kehittämistuet
 - Yleishyödylliset ympäristö- ja ilmastoinvestoinnit

Jatkotoimenpiteet osahankkeiden kautta

Tärkeimpiä kokonaisuuksia ja toimenpideohjelman:

- Hajakuormituksen vähentäminen maa- ja metsätaloudesta
 - Ei suoraa helppoa rahoituskanavaa, esim. maaseuturahastosta ei voida tukea näitä toimenpiteitä jos niistä suoraa hyötyä viljelijöille
 - Perustuu täysin maanomistajien vapaaehtoisuuteen
 - Paljon kiinnostusta alueella, mutta viljelyalan menetyksestä aiheutuvat tulonmenetykset pitäisi pystyä jotenkin korvaamaan
 - Tärkeimmät prioriteettialueet tiedossa
 - Erityisesti peltolohko-/tilakohtaisia toimenpiteitä
 - Ojitusyhteisö – Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys yhteistyö Kirkkojärven valuma-alueella käynnissä
 - Riittävän laaja-alaisten vesiensuojelurakenteiden aikaansaaminen hankalaa näin suurilla valuma-alueilla, vaikka kiinnostusta olisi
 - Esim. liian pienten vesiensuojelukosteikoiden vaikutus voi olla jopa päinvastainen toivottuun
 - Yhteistyö MTK Itä-Uusimaan kanssa oleellista maanomistajien tavoittamiseksi
 - Neuvonta, hyvien käytäntöjen monistaminen
 - Alueella tehty jo paljon hyviä toimenpiteitä, mikä näkyy vesistöissä myönteisesti
 - Myllysuo
 - Suunnittelijoiden kanssa keskusteltu alueesta
 - Suunnitelman laatiminen vuoden 2026 aikana, sis. maanomistajalupien hankinnan
- Hulevesikuormituksen vähentäminen
 - Myrskylän taajama-alueet
 - Kunnan (ja vesilaitoksen) jatkuvaa työtä
 - Yleissuunnitelma?
- Suorat vesistökuunnostushankkeet
 - Oleellista toiminta valuma-alueilla
 - Kirkkojärven hapetus
- Kirkkojärven luusuan patohanke – kalatie 2028
 - Toteutukseen etsitään vaihtoehtoja ja rahoitusta
 - Toteutus olemassa olevan suunnitelman mukaisesti
 - Kirkkojärven vedenpinnan hallittu nostaminen samalla lupaehtojen mukaiseksi jos tarvetta ilmenee -> vedenpinnan säännöllinen seuranta tärkeää
- Kunnan toiminta ja hankesuunnitelmat 2026 ->
 - Myrskylänjoen yläosan ja Kirkkojärven luusuan vesijättömaa-alueen kunnostus
 - Virkistyskäytön edistämistoimia toteutettu mm. Syväjärven uimarannalla ja määrärahaa varattu myös tuleville vuosille
 - Koululaisten toiveiden kuuntelu ja niihin vastaaminen toteuttamiskelpoisin osin tavoitteena
- Hoitokalastukset järvillä
 - Valtion rahoituksen saaminen nykyisellään hankalaa, mutta ei mahdotonta
 - Kalatalousalue tukee pienillä summilla
 - Kalatalousalue selvittää olemassa olevia hoitokalastuspyydyksiä
 - Mahdollisuus hakea avustusta rysäpyydysten hankintaan
- Myrskylänjoen ja Ilolanjoen kalataloudellinen kunnostaminen jatkuu
 - Vaellusesteiden poisto (Tankvallinoja)
 - Taimenen määräsiaistutukset ja olemassa olevien vaelluskalakantojen vahvistaminen
 - Kalataloudelliset kunnostukset
- Vesistöistä viestintä jatkuu
 - Mm. vastavalmistuvan esitteen hyödyntäminen
 - Kouluyhteistyö jatkuu tiiviinä
 - SILMU ry:n vieraslajihanke tukee vieraslajeista viestintää ja niiden käytännön torjuntaa myös Myrskylän alueella

Tavoitteiden toteuma

- Hankkeen tavoitteiden toteutuminen varmistettiin hankesuunnitelmassa esitetyn suunnitelmallisen toimenpideosittelun avulla
- Toimenpiteet suuntautuivat tavoitteiden toteutukseen
- Viestintä ja tietoisuuden lisääminen sekä maanomistajien tavoittaminen ja aktivointi onnistuivat hyvin, samoin valuma-alueiden vesiensuojelutyön edistäminen
- Alueen vesistöistä on kattava esite hyödynnettäväksi jatkossa ja alueella on toimijoiden verkosto jossa myös lapset ja nuoret koulun kautta mukana
- Alueen vesistön ja virkistyskäytön kehittämiseksi on selkeät suunnitelmat ja tavoitteet, joiden toteutus tulee eri toimijoiden osahankkeiden kautta

Haasteet ja kehittämissuhteet

- Yritysyhteistyö vesiensuojelun ja vesien tilan parantamiseksi otti pienet alkuaskeleet, mutta sen aktivointi ja kehittäminen vaativat eri tahojen yhteistyötä ja aktivointia. Uudenmaan ELY-keskuksen (nyk. Elinvoimakeskus) yritysyhteistyöhankkeen (2025) tuloksia voidaan jatkossa hyödyntää alueella
- Paikallisten järvien hoitoyhdistysten yhteistyö ja toimivien käytäntöjen jakaminen eivät toteutuneet täysin odotetusti, mutta säännöllisesti kokoontuvan hankeryhmän kautta tätä edistetään jatkossa
- Vesiensuojelutyöhön alueella pitää saada uusia tahoja ja henkilöitä mukaan jatkossa, tässä myönteinen ja jatkuva viestintä ovat tärkeässä asemassa
- Paikallisen omarahoituksen saaminen hanketoimintaan on isoin toimenpiteitä rajoittava haaste tällä hetkellä. Kuntarahoitus on tässä isossa roolissa, mutta tarvitaan myös uusien omarahoituskanavien hyödyntämistä